

6. Ders (4 Kasım 1988 Cuma tarihli ders notu)

Dersin amacı:

1. “Arkasında” ve “önünde” zarflarının kullanımı
2. Ayrı ve bitişik zamirlerin kullanımı
3. Yer işaret isimlerinin kullanımı

قَالَ الْمُدَرِّسُ: عَائِشَةُ ؛ أَيْنَ أَنْتِ يَا عَائِشَةُ؟

(Kâle'l-muderrisu: Aişe, eyne enti yâ Aişe?)

Öğretmen dedi: Ayşe, nerdesin Ayşe?

عَائِشَةُ: هَا أَنَا هُنَا. وَرَاءَ بَتُّولَ تَمَامًا

(Aişe: Hâ ene hunâ. Verâe Betûl tamâmen)

Ayşe: İşte buradayım, tam Betül'ün arkasında.

Not: (Ben: أَنَا) kelimesinin sonundaki elif uzatma yapmaz, ene diye okunur.

وَرَاءَ شَيْءٍ أَوْ فُلَانٍ

(Verâe şey'in ev fulânin)

Birisinin veya bir şeyin arkasında.

أَمَامَ شَيْءٍ أَوْ فُلَانٍ
(Emâme şey'in ev fulânin)
Birisinin veya bir şeyin önünde.

إِزَاءَ شَيْءٍ أَوْ فُلَانٍ
(izâe şey'in ev fulânin)
Birisinin veya bir şeyin karşısında.

Not: زَارَ (Zâra: ziyaret etti) fiili Türkçeye her zaman “ziyaret etti” diye çevrilmez. Çünkü Türkçe’de ancak resmi olaylar için bu çeviri kullanılır.

زَارَنِي: “Bana geldi, görüşmeye geldi, konuşmaya geldi, oturmaya geldi” şeklinde çevrilir.

Zamirler (Öznel-Fail durumunda)

O (erkek)	Huve	هُوَ
O (bayan)	Hiye	هِيَ
Sen (erkek)	Ente	أَنْتَ
Sen (bayan)	Enti	أَنْتِ
Ben	Ene	أَنَا

Zamirler (nesnel durumda -meful)

Onu (o erkeği)	Hu	هُ
Onu (o bayanı)	Hâ	هَا
Seni (erkek)	Ke	كَ
Seni (bayan)	Ki	كِ
Beni	Nî	نِي

Onu (o erkeği) Razi ziyaret etti	(Zârahû Râziyyun)	زَارَهُ رَازِيٌّ
Onu (o bayanı) Zeyd ziyaret etti	(Zârahâ Zeydun)	زَارَهَا زَيْدٌ
Seni Rauf ziyaret etti (erkeğe diyor)	(Zârake Raûfun)	زَارَكَ رَوْفٌ
Seni Celal ziyaret etti (bayana diyor)	(Zâraki Celâlun)	زَارَكَ جَلَالٌ
Beni Mazin ziyaret etti	(Zâranî Mâzinun)	زَارَنِي مَازِنٌ

Not:

Vav harfinin görevleri:

1. V sesi veren harftir. (وَ)
2. U seslisinin uzatıcısıdır. (كُ: kû) (كُ: ku)
3. U sesi ile seslendirilen hemzenin kelime içinde desteği olarak yazılır. (وَ: u) Raûf رَوْفٌ

Veyahut	Ev	أَوْ
Burada	Hunâ	هُنَا
Orada	Hunâke	هُنَاكَ
İşte	Hâ	هَا

Tanışma

سُمَيَّةُ : أَهْلًا بِكِ يَا عَائِشَةَ
Sümeyye: Ehlen biki yâ Aişe
Sümeyye: Memnun oldum Ayşe.

عَائِشَةُ : أَهْلًا بِكِ يَا سُمَيَّةُ
Aişe: Ehlen biki yâ Sümeyye.
Ayşe: Memnun oldum Sümeyye.

“Önünde” zarfı: أَمَامَ

Onun (eril) önünde	Emânehû	أَمَامَهُ
Onun (dişil) önünde	Emânehâ	أَمَامَهَا
Senin (eril) önünde	Emâmeke	أَمَامَكَ
Senin (dişil) önünde	Emâmeki	أَمَامَكِ
Önümde	Emâmî	أَمَامِي

أَيْنَ خَدِيجَةَ؟

Eyne Hadîce?

Hatice nerede?

هَآ هِيَ هُنَاكَ أَمَامَ بَكْرٍ

Hâ hiye hunâke emâme Bekrⁱⁿ.

İşte orada, Bekir'in önünde.

هَآ هِيَ هُنَاكَ إِزَاءَ بَكْرٍ

Hâ hiye hunâke izâe Bekrⁱⁿ.

İşte orada, Bekir'in karşısında.

هَآ هِيَ هُنَاكَ بِجَانِبِ مَازِنٍ تَمَامًا

Hâ hiye hunâke bi canibi Mâzinⁱⁿ tamâmen

İşte orada, tam Mazin'in yanında.

أَجِيبِي يَا سَلْمَى؛ أَيْنَ دَفْتَرُكِ يَا سَلْمَى؟

Ecîbî yâ Selmâ, eyne defteruki yâ Selmâ?

Cevap ver Selma, defterin nerede?

دَفْتَرِي أَمَامِي

Defterî emâmî

Defterim önümde.

دَفْتَرِي أَمَامَ لَيْلَى

Defterî emâme Leylâ

Defterim Leyla'nın önünde.

أَمَامَ مَنْ؟

Emâme men?

Kimin önünde?

أَجِيبِي بِنِسْبَةِ أَسْرَاءَ

Ecîbî bi nisbeti Esrâ

Esra'ya göre cevap ver.

(bayana diyor)

أَجِيبِي بِنِسْبَةِ لِأَسْرَاءَ

Ecîbî bi nisbeti li Esrâ

Esra'ya göre cevap ver.

(bayana diyor)

أَمَامَ مَنْ أَنْتِ يَا بَتُّولُ؟

Emâme men enti yâ Betûl?

Betül, kimin önündesin?

أَنَا أَمَامَ عَائِشَةَ. هَا أَنَا هُنَا أَمَامَ عَائِشَةَ تَمَامًا

Ene emâme Aişe. Hâ ene hunâ emâme Aişe tamâmen.

Ayşe'nin önündeyim. İşte buradayım, tam Ayşe'nin önünde.

جَنْبَ فُلَانٍ أَوْ شَيْءٍ
Cenbe fulânin ev şey'in
Birinin veya bir şeyin yanında

بِجَانِبِ فُلَانٍ
Bi cânibi fulânin
Birisinin yanında

إِزَاءَ “Karşısında” zarfı

Onun (eril) karşısında	izâehû	إِزَاءَهُ
Onun (dişil) karşısında	izâeha	إِزَاءَهَا
Senin (eril) karşında	izâeke	إِزَاءَكَ
Senin (dişil) karşında	izâeki	إِزَاءَكَ
Karşımda	izâî	إِزَائِي

Kaynak: İstanbul Üniversitesi emekli okutmanı Mustafa Seçkin'in derslerinde tuttuğum notlardan derlemedir. Mustafa Seçkin hakkında bilgi için tıklayınız:

http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum_sayfasi/dogudilleri/emektar_hocalar.htm

<http://www.istanbuldakianadolu.com/istanbul/fethi-gemuhluoglunu-mustafa-seckinle-tanimak/>

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

araphocam@yahoo.com Mayıs- 2011

Twitter'dan takip etmek için tıklayın:

<http://twitter.com/#!/araphocam>